

**Magiczny
Kraków**

Zakończyła się I wizyta studyjna unijnego projektu SCT HUB w Krakowie

2025-10-10

Kraków gościł unijne ekspertki oraz przedstawicieli miast partnerskich: Wenecji, Bragi i Alby Iulii. Spotkanie było pierwszym krokiem we wspólnej realizacji projektu „SCT HUB - Codesign the Future of Sustainable Cultural Tourism”, który realizowany jest w ramach programu European Urban Initiative (Europejska Inicjatywa Miejska - EUI). Celem jest stworzenie Centrum Zrównoważonej Turystyki Kulturalnej na Wesołej: miejsca badań, przestrzeni partycypacji mieszkańców i artystów oraz nowoczesnych technologii, m.in. sztucznej inteligencji. Kraków jest liderem tego projektu i otrzymał na jego realizację ok. 5 mln euro.

Dzięki SCT HUB, Kraków, leżąca w centrum miasta dzielnica Wesoła, stanie się laboratorium miejskich innowacji. Wypracowane tu rozwiązania trafią do innych europejskich miast borykających się z podobnymi wyzwaniami, jakie przynosi rozwój współczesnej turystyki. Partnerami projektu są Krakowskie Biuro Festiwalowe, Uniwersytet Jagielloński, Agencja Rozwoju Miasta Krakowa, Kraków Tourism Alliance oraz Fundacja Polish Heritage. Projekt potrwa do maja 2028 roku.

Poznanie miasta

Wizyta rozpoczęła się spacerem z Burmistrzem Nocnym po Starym Mieście, a następnie uczestnicy odwiedzili Aptekę Designu na Wesołej, gdzie prowadzone są działania projektowe. Mogli więc poczuć ideę SCT HUB w praktyce.

Uczestnicy zostali powitani przez przedstawicieli Urzędu Miasta Krakowa: Rafała Soleckiego – Dyrektora Wydziału Strategii i Funduszy oraz Martynę Lewandowską – Zastępczynię Dyrektora Wydziału ds. Turystyki. Reprezentanci magistratu podkreślili rolę współpracy między Krakowem a miastami transferowymi. Zwrócili także uwagę na znaczenie turystyki dla Krakowa oraz niewątpliwą potencjał Wesołej, która wkrótce stanie się przestrzenią innowacyjnych działań na styku kultury i nauki.

Na co dzień Kraków działa zgodnie z „Polityką zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021–2028”. Przykładem zawartych w niej rekomendacji jest właśnie projekt SCT HUB, realizowany na historycznym terenie wykupionym przez miasto by służył mieszkańcom. Wśród wielu zadań, jakie ma pod swoją opieką lider projektu, Wydziałowi ds. Turystyki przypadła odpowiedzialność m.in. za system współpracy wspierany AI, badania ruchu turystycznego, współpracę z Wenecją, Bragą i Albą Iulią oraz działania komunikacyjne skierowane do mieszkańców i turystów.

Głos ekspertek

W trakcie wizyty swoje doświadczenia przedstawiły trzy międzynarodowe ekspertki współpracujące z miastem w projekcie SCT HUB. Kathleen McCarron z Europejskiej Inicjatywy Miejskiej podkreśliła rolę finansowania innowacyjnych działań miast przez Unię Europejską oraz wsparcie Krakowa przez ekspertki w realizacji pilotażowego projektu. Anamaria Vrabie, ekspertka ds. innowacji, wskazała na znaczenie Krakowa na europejskiej mapie projektów i zapowiedziała pomoc w rozwoju lokalnych rozwiązań. Sandra Rainero, odpowiadająca za transfer wiedzy, przypomniała, że proces ten jest

**Magiczny
Kraków**

dwukierunkowy – wymiana doświadczeń z miastami partnerskimi (Braga, Wenecja, Alba Iulia) wzbogaca zarówno Kraków, jak i partnerów, co przyczynia się do budowania trwałych relacji między europejskimi miastami.

Turystyka w Krakowie

Michał Janaś z Wydziału ds. Turystyki przedstawił Kraków z perspektywy potencjału miasta w obszarze turystyki. Zaprezentował informacje o ruchu turystycznym, omawiając także rolę, jaką pełni turystyka dla Krakowa. Wskazał również założenia „Polityki zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028” wraz z działaniami realizowanymi w ramach jej wdrażania, takimi jak np. funkcjonowanie Komisji Zrównoważonej Gospodarki Nocy, program Respect Kraków, udział w inicjatywie GDS-Index, działania związane z turystycznym najmem krótkoterminowym czy tworzeniem produktów turystycznych, jak Twierdza Kraków czy smoczy szlak.

Kultura w Krakowie

Paweł Szczepanik, Pełnomocnik Prezydenta ds. Kultury, przedstawił ofertę kulturalną Krakowa oraz główny dokument strategiczny – „Program Rozwoju Kultury w Krakowie do 2030”. Zaznaczył, że miasto przeznaczają około 5% budżetu na kulturę, wspierając zarówno instytucje miejskie, jak i sektor pozarządowy.

Wśród kluczowych instytucji kultury w Krakowie wymienił m.in. dwa teatry narodowe, Muzeum Narodowe, Capellę Cracoviensis (która ma swoją nową siedzibę na Wesolej) oraz Krakowskie Biuro Festiwalowe, a także liczne festiwale. Wszystkie wydarzenia powstają we współpracy z partnerami krajowymi i zagranicznymi, co wzmacnia wizerunek Krakowa jako europejskiego ośrodka kultury.

Miasta partnerskie

O swoich atutach i wyzwaniach opowiedziały także miasta partnerskie. Wenecję odwiedza rocznie około 20 mln turystów, z czego 5–6 mln nocuje w mieście. Miasto wprowadziło opłatę dla turystów jednodniowych oraz limity grup turystycznych, aby regulować ruch i chronić historyczne centrum. Kampania „Enjoy Respect Venezia” promuje odpowiedzialne zachowanie, a cyfrowe rozwiązania, takie jak wirtualny asystent, wspierają turystów. Z kolei Braga, nazywana portugalskim Rzymem, aktywnie rozwija turystykę i kulturę, m.in. przez projekt „Shops with History” chroniący historyczne sklepy i rzemiosło. Wprowadzono tam cyfrowe narzędzia promujące dziedzictwo i wydarzenia, a liczba turystów oraz długość ich pobytu stale rośnie. Na koniec zaprezentowała się Alba Iulia – historyczne miasto w Rumunii, często nazywane „drugą stolicą” kraju i miejscem Wielkiego Zjednoczenia. Aktywnie pozyskuje fundusze na renowację przestrzeni miejskiej, co pozwoliło na odnowienie m.in. Cytadeli Alba Carolina – centralnego punktu turystyki i organizację wydarzeń kulturalnych. Miasto odnotowuje systematyczny wzrost ruchu turystycznego.

Wesoła: historia i masterplan

Adrian Król z Agencji Rozwoju Miasta Krakowa przedstawił plany przekształcenia Wesołej – dawnego kompleksu szpitalnego. Przypomnijmy, że na 9 hektarach, z siedmioma budynkami pod ochroną

**Magiczny
Kraków**

konserwatorską, zaplanowano m.in. utworzenie dużego parku oraz budowę Ośrodka Praktyk Teatralnych Groteska i Mediateki Biblioteki Kraków. Wzorując się na wiedeńskich doświadczeniach, 40% przestrzeni planuje się przeznaczyć dla biznesu, 40% dla kultury i innowacji, a 20% dla organizacji pozarządowych.

Na zakończenie pierwszego dnia uczestnicy zwiedzili Wesołą oraz pomieszczenia dawnego klasztoru Karmelitów Bosych, w którym powstaje projektowy Living Lab – przestrzeń pracy, współdziałania i innowacji. Spacer po dzielnicy i dyskusje o jej przyszłości umożliwiły wymianę doświadczeń i wspólną refleksję nad rozwojem turystyki kulturowej przyjaznej mieszkańcom, gościom i środowisku. Wizyta w Wesoła Immersive pokazała natomiast, jak dawne przemysłowe obiekty mogą zyskać nowe życie, łącząc kulturę, technologię i społeczność.

Drugi dzień wizyty studyjnej w Krakowie

Rozpoczął się on briefingiem prasowym z udziałem Stanisława Mazura, I Zastępcy Prezydenta Miasta Krakowa, który podkreślił wagę